

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN
BUITENLANDSE ZAKEN, CULTUUR, DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT

MEDEDELING AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Overzicht van de ontwikkelingen op niveau van de Europese Unie (EU) – april 2024

In deze mededeling aan de Vlaamse Regering wordt een overzicht gegeven van de voor Vlaanderen relevante ontwikkelingen in het Europese besluitvormingsproces tijdens de maand april.

1. Discussies voorbij maand in de (Europese) Raad

1.1 Buitengewone Europese Raad bespreekt Letta's report over toekomst interne markt

Op woensdag 17 en donderdag 18 april vond een buitengewone Europese Raad plaats te Brussel. Concurrentievermogen en de interne markt waren het centrale onderwerp. Enrico Letta stelde zijn rapport voor over de toekomst van de interne markt. Het rapport genaamd "Much More Than A Market" werd positief onthaald. De regeringsleiders bogen zich aansluitend over conclusies inzake een "New European Competitiveness Deal". De posities over de twee aspecten van de kapitaalmarktunie lagen ver uit elkaar. Sommige lidstaten zien een versterkte rol van de Europese toezichhoudende entiteiten en een harmonisering van de vennootschapsbelasting als volgende stappen in de verdieping van de kapitaalmarktunie, terwijl andere lidstaten dat niet zo zien. De regeringsleiders spraken ook nog over Oekraïne, het Midden-Oosten en de EU-Turkije relatie. Inzake landbouw riepen de leiders op om de eerder overeengekomen maatregelen uit te voeren.

1.2 Ministers spreken informeel over uitbreiding, rechtsstaat en toekomst van de EU

De informele bijeenkomst van de Raad Algemene Zaken vond plaats op 29 en 30 april naar aanleiding van de 20ste verjaardag van de uitbreiding van 2004, toen 10 nieuwe lidstaten toetraden tot de Europese Unie. Op 30 april vonden een reeks werksessies plaats rond het uitbreidingsproces en het EU-instrumentarium op vlak van de rechtsstaat. De lidstaten bespraken samen met de (potentiële) kandidaat-lidstaten de rechtsstaathervormingen als onderdeel van de toetredingsonderhandelingen. Tot slot werd voortbouwend op eerdere besprekingen ook gepraat over de stappen en hervormingen die nodig zijn om de daadkracht van de EU te versterken. Naar verwachting zal de Europese Raad van 27-28 juni a.s. over dit onderwerp een routekaart aannemen.

1.3 TTC6, importheffingen op Russische granen en oliehoudende zaden, verlenging ATM's en eerste onderzoek onder het IPI

De maand april begon met de 6de samenkomst van de Trade and Technology Council (TTC) in Leuven, waar de EU en de Verenigde Staten het Minerals Security Partnership Forum (MSFP) gelanceerd hebben. Verder volgde het nieuws dat het Europees parlement op 23 april zijn goedkeuring gegeven heeft voor de verlenging van de autonome handelsmaatregelen (ATM's) met Oekraïne tot 5 juni 2025. Aanvullend aan de nieuwe regeling heeft de Commissie zich geëngageerd om gesprekken met Oekraïne op te starten voor een permanente regeling en het Europees parlement nauw te betrekken bij dit proces. Tot slot startte de Europese Commissie haar eerste onderzoek onder het 'International Procurement Instrument' (IPI). Het onderzoek werd gelanceerd als antwoord op discriminerende maatregelen tegenover Europese ondernemingen en producten op de Chinese openbare aanbestedingsmarkt inzake medische toestellen.

Daarnaast waren er deze maand technische besprekingen over het Commissievoorstel voor bijkomende tarieven op graanproducten en oliehoudende zaden uit Rusland en Wit-Rusland. Voor Vlaanderen zou dit voorstel de internationale concurrentiepositie van de lijnzaadsector aantasten, gezien de beperkte mogelijkheden tot importdiversificatie, de sterke afhankelijkheid van Russisch lijnzaad en gezien de transit van lijnzaad uit Kazachstan door Rusland eveneens aan de heffing onderhevig zou zijn. De Belgische bezorgdheden en wensen voor overgangsmaatregelen werden binnen de Europese werkgroepen gesignaleerd. In mei zal normaal gesproken een stemming over de uiteindelijke uitkomst van de aangepaste verordening volgen.

1.4 Minister Peeters licht resultaten van Ministeriële Conferentie Fiets toe

Op 3 en 4 april ging de Informele Raad Transport onder Belgisch voorzitterschap door in het Egmontpaleis te Brussel. Op de agenda stonden een kort debat over de uitdagingen van de vergroening van het goederenvervoer, een debat over actieve mobiliteit en een debat over spoorconnecties tussen hoofdsteden. In het kader van de parallel georganiseerde *Connecting Europe Days*, vond een inter-

institutionele sessie plaats m.b.t. de veerkracht en financiering van het trans-Europese vervoersnetwerk waar werd ingegaan op zowel de klimaat als de geopolitieke uitdagingen in aanwezigheid van het Europees Parlement en delegaties van verschillende derde landen (Westelijke Balkan, CH, NO, UA, MD, GE). Minister Peeters gaf als assessor een keynote tijdens de sessie rond actieve mobiliteit, waarin de resultaten van de Ministeriële Conferentie Fiets van 30 januari te Hasselt werden toegelicht, en deed een Belgische interventie tijdens de interinstitutionele sessie rond veerkracht en financiering van het TEN-T netwerk, waarin het belang van waterveiligheid werd benadrukt. In de marge van deze informele Raad werd ook de Fietsverklaring formeel ondertekend door het Europees Parlement, de Raad en de Commissie waarin de Commissie wordt opgeroepen om de fiets verder te ontwikkelen als volwaardige modus in de EU.

1.5 Eurogroep bespreekt concurrentievermogen en digitale euro

Op 11 april hield de Eurogroep een derde gedachtewisseling over het concurrentievermogen van de eurozone met bijzondere aandacht voor (de risico's van) handelsfragmentatie. Professor Richard Baldwin kreeg daarbij de gelegenheid zijn visie uiteen te zetten, waarna een gedachtewisseling volgde. De Eurogroep besprak verder opnieuw de digitale euro. De Europese Centrale Bank (ECB) informeerde de ministers over de prioriteiten en de voortgang van de tweede (voorbereidende) fase. De ECB plaatste het initiatief voor een digitale euro in de context van strategische autonomie en de ontwikkeling van digitale valuta's in landen buiten de EU, gaf informatie over de technische aspecten van een mogelijke implementatie en uitleg over hoe stakeholders betrokken worden in het voorbereidende proces.

1.6 Telecomministers steunen unaniem de Verklaring van Louvain-La-Neuve die doelt op de bescherming van onlinegebruikers

Op 12 april werd, op de informele Raad Telecom de 'Verklaring van Louvain-La-Neuve' voorgesteld, die gaat over de bescherming van onlinegebruikers en in het bijzonder kinderen, en de verificatie van digitale identiteiten. De lidstaten steunen unaniem de Verklaring, en verwijzen o.a. naar de DSA, privacy en anonimiteit, en de EUID Wallet. Vervolgens vond een beleidsdebat plaats over 'Het beheersen van de behoeften van Europa op vlak van digitale infrastructuur', waarbij ministers het Witboek van de Commissie over de toekomst van de EU-telecomsector bespraken. Veel lidstaten steunen het voorstel om bijkomende investeringen aan te trekken in digitale infrastructuur. Anderzijds is er minder animo voor voorgestelde aanpassingen aan het wetgevend kader ter bevordering van Europese telecommarktconsolidatie. Ten slotte volgde een lunchdebat over 'economische veiligheid door open strategische autonomie op vlak van digitaal en telecom', waar ministers economische veiligheid, strategische autonomie en competitiviteit bespraken, evenals de veiligheid van onderzeese kabels, en het strategisch belang van 5G.

1.7 ECOFIN neemt conclusies aan over de tussentijdse evaluatie van het RRF

Op de Raad Economische en Financiële Zaken (ECOFIN) van 12 april gingen de ministers, na een eerste korte bespreking in maart, meer in detail in op de tussentijdse evaluatie van de Faciliteit voor Herstel en Veerkracht (RRF) die de Europese Commissie op 21 februari gepubliceerd heeft. De Commissie gaf een korte toelichting waarna de lidstaten reageerden. Verschillende lidstaten drukten zich positief uit, onder andere over de prestatiegebonden werkwijze en het feit dat het instrument een hefboom vormt voor structurele hervormingen. Sommige lidstaten benadrukten dat het een gedeeltelijke evaluatie betreft en het te vroeg is om de impact ten volle te beoordelen. Uit de discussie bleek opnieuw dat een groep van lidstaten (zoals Vlaanderen) vasthoudt aan het eenmalige en uitzonderlijke karakter, terwijl een andere groep vraagt voor een nieuw investeringsinstrument na het RRF. De ministers namen vervolgens conclusies aan over de tussentijdse evaluatie, waarin onder andere ook opgeroepen wordt om de administratieve lasten waar mogelijk in te perken.

1.8 Informele Raad Energie staat in het teken van het bevorderen van duurzame Europese energie-infrastructuur

Op 15 en 16 april 2024 vond de Informele Raad Energie plaats. De Raad focuste op het bevorderen van duurzame Europese energie-infrastructuur, met een duidelijke nadruk op de Europese elektriciteitsnetwerken. Ministers hielden er gedachtewisselingen over onder andere de coördinatie, de financiering en snelle uitrol van de Europese energie-infrastructuur, maar ook over de weerbaarheid van die infrastructuur. Ook werd het Solar Charter, een steunbetuiging voor de Europese industrie voor de productie van zonnepanelen, getekend door een grote meerderheid van aanwezige lidstaten. Tot slot werd er in de marge van de informele ook een reeks belangrijke bilaterale akkoorden getekend tussen België, Noorwegen, Denemarken, Nederland en Zweden omtrent het grensoverschrijdend transport van koolstofdioxide.

1.9 Ministers van Buitenlandse Zaken bespreken Oekraïne, het Midden-Oosten en Soedan

De Raad Buitenlandse Zaken besprak wederom de situatie in Oekraïne, in de online aanwezigheid van de Oekraïense minister van Buitenlandse Zaken Dmytro Koeleba en de minister van Defensie Roestem Oemjerov. Men had het voornamelijk over de nood aan luchtverdedigingssystemen en raketten. Voorts werd opnieuw de situatie in het Midden-Oosten besproken. In dat kader werd het dronesanctieregime ten aanzien van Iran uitgebreid, volgend op de vergeldingsaanval van Iran op Israël. De EU-ministers kwamen overeen de Israëlische minister van Buitenlandse Zaken en de nieuwe premier van de Palestijnse Autoriteit nogmaals uit te nodigen voor een volgende zitting van de Raad Buitenlandse Zaken. Ramtane Lamamra, de persoonlijke gezant van de VN-secretaris-generaal lichtte de situatie in Soedan toe in het kader van de trieste eenjarige verjaardag van de oorlog. Ten slotte bespraken de ministers de nieuwe Georgische wet inzake transparantie inzake buitenlandse invloed.

1.10 Informele bijeenkomst volksgezondheid bespreekt uitdagingen op vlak van de gezondheidssector

Op 23 en 24 april 2024 vond in het Egmontpaleis de informele raad Volksgezondheid plaats. Naast Stella Kyriakides (Europees commissaris voor Volksgezondheid), waren ook Andrea Ammon (directeur van het Europees Centrum voor Ziektepreventie- en Bestrijding, ECDC), Emer Cooke (directeur van het Europees Geneesmiddelenbureau, EMA), Mark Pearson (vice-directeur van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling, OESO) en Hans Kluge (directeur WHO Regional Office for Europe) aanwezig. Verschillende onderwerpen werden besproken, waaronder de uitdagingen op het vlak van zorgpersoneel, onder andere tekorten, ongelijke geografische spreiding, mismatches in de mix van vaardigheden, tekortkomingen in het ontwikkelen van vaardigheden om te voldoen aan de veranderende behoeften van de gezondheidszorg en nieuwe digitale en andere technologieën. Aan de ministers werd gevraagd hoe de EU de lidstaten zou kunnen ondersteunen om deze uitdagingen het hoofd te kunnen bieden. Er werd ook een gedachtewisseling georganiseerd met betrekking tot de bevoorradingszekerheid van geneesmiddelen. Er werd tevens gesproken over de weg voorwaarts voor wat productie, inkoop, voorraadvorming en prijsstelling van kritieke geneesmiddelen betreft. Tijdens het lunchdebat spraken de ministers over het Europees Kankerbestrijdingsplan, met focus op primaire preventie.

1.11 Opvolging crisissituatie is het hoofdgerecht voor landbouwministers

Ook op de raadszitting van 29 april bestond het hoofdmenu van de EU-landbouwministers uit de opvolging van de crisissituatie in de landbouwsector, na de vele landbouwprotesten eerder dit jaar. Ze kregen een update van de landbouwcommissaris over de genomen maatregelen sinds vorige maand. Daaruit kwam vooral de snelle behandeling van de aanpassingen aan het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid naar voor, die op appreciatie kon rekenen van de lidstaten. Ook voor Vlaanderen was dit een belangrijk antwoord op de protesten. Het Europees Parlement had immers op 24 april groen licht gegeven voor deze flexibelere regels voor landbouwers. Verder gaf de Europese Commissie een update van de andere maatregelen die al waren getroffen ter vereenvoudiging en voor de verbetering van de positie van de landbouwers in de voedselketen. Het Belgisch voorzitterschap kondigde, tot slot, aan dat het zal werken aan raadsconclusies met boodschappen met betrekking tot landbouw voor de nieuwe Europese Commissie die aantreedt later dit jaar.

2. Ontwikkelingen inzake EU-regelgeving

2.1. Commissievoorstellen

In april 2024 werden geen voorstellen van richtlijn gepubliceerd.

In april 2024 werd één voorstel van verordening gepubliceerd.

Dit behandelde volgend onderwerp:

- Algemene Visserijcommissie voor de Middellandse Zee

2.2. Aangenomen richtlijnen

In april 2024 werden zes aangenomen richtlijnen gepubliceerd.

Deze behandelden volgende onderwerpen:

- betreffende bescherming van bij publieke participatie betrokken personen tegen kennelijk ongegronde vorderingen of misbruik van procesrecht
- minimumvereiste voor eigen vermogen en in aanmerking komende passiva
- de definitie van strafrechtelijke delicten en van sancties voor de schending van beperkende maatregelen van de Unie
- de bescherming van het milieu door middel van het strafrecht
- één enkele aanvraagprocedure voor een gecombineerde vergunning voor onderdanen van derde landen om te verblijven en te werken op het grondgebied van een lidstaat
- voorschriften voor de begrotingskaders van de lidstaten

2.3. Omzetting EU-richtlijnen in de Vlaamse rechtsorde

In bijlage II staat een stand van zaken van de omzetting van EU-richtlijnen in de Vlaamse rechtsorde.

Vlaams scorebord

De Europese Commissie publiceert éénmaal per jaar een scorebord. Het scorebord van de Europese Commissie is een rapport van de omzettingsprestaties van de 27 lidstaten, met inbegrip van België. Deze gegevens worden meegenomen tijdens de samenstelling van het “Vlaams scorebord”.

eerste veroordeling												
Dagvaardingen na een eerste veroordeling	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tweede veroordeling door het Hof van Justitie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal aantal inbreukdossiers	22	22	22	19	19	19	20	19	20	20	19	17

Bijlagen

Meer informatie vindt u als bijlage:

BIJLAGE I	Agenda binnen de (Europese) Raad
BIJLAGE II	Ontwikkelingen op het niveau van de omzettingen en inbreuken

Jan JAMBON

Minister-president van de Vlaamse Regering en
Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management